

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2014 m. birželio 11 d.*

„Ieškinys dėl panaikinimo — Tarybos sprendimas 2012/272/ES dėl Europos Sąjungos ir Filipinų Respublikos pagrindų susitarimo dėl partnerystės ir bendradarbiavimo pasirašymo Sąjungos vardu — Teisinio pagrindo pasirinkimas — SESV 79, 91, 100, 191 ir 209 straipsniai — Trečiųjų šalių piliečių readmisija — Transportas — Aplinka — Vystomasis bendradarbiavimas“

Byloje C-377/12

dėl 2012 m. rugpjūčio 6 d. pagal SESV 263 straipsnį pareikšto ieškinio dėl panaikinimo

Europos Komisija, atstovaujama S. Bartelt, G. Valero Jordana ir F. Erlbacher, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Europos Sąjungos Tarybą, atstovaujamą A. Vitro ir J.-P. Hix,

atsakovę,

palaikomą:

Čekijos Respublikos, atstovaujamos M. Smolek, D. Hadroušek ir E. Ruffer,

Vokietijos Federacinės Respublikos, atstovaujamos T. Henze, J. Möller ir N. Graf Vitzthum,

Airijos, atstovaujamos E. Creedon ir A. Joyce, padedamų baristerės A. Carroll, nurodžiusios adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

Graikijos Respublikos, atstovaujamos S. Chala ir G. Papagianni, nurodžiusios adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

Austrijos Respublikos, atstovaujamos C. Pesendorfer, nurodžiusios adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės, iš pradžių atstovaujamos A. Robinson, vėliau E. Jenkinson ir M. Holt, padedamų baristerio J. Holmes,

įstojusių į bylą šalių,

* Proceso kalba: anglų.

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kuri sudaro pirmininkas V. Skouris, pirmininko pavaduotojas K. Lenaerts, kolegijų pirmininkai A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič ir M. Safjan, teisėjai A. Rosas, A. Ó Caoimh, A. Arabadžiev, C. Toader ir E. Jarašiūnas (pranešėjas),

generalinis advokatas P. Mengozzi,

posėdžio sekretorius K. Malacek, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2013 m. spalio 22 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2014 m. sausio 23 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Ieškiniu Europos Komisija prašo panaikinti 2012 m. gegužės 14 d. Tarybos sprendimą 2012/272/ES dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Filipinų Respublikos pagrindų susitarimo dėl partnerystės ir bendradarbiavimo pasirašymo Sąjungos vardu (OL L 134 p. 3, toliau – skundžiamas sprendimas), nes Europos Sąjungos Taryba jį grindė papildomais teisiniais pagrindais, susijusiais su trečiųjų valstybių piliečių readmisija (SESV 79 straipsnio 3 dalis), transportu (SESV 91 ir 100 straipsniai) ir aplinka (SESV 191 straipsnio 4 dalis).

Skundžiamas sprendimas ir Pagrindų susitarimas

- 2 2004 m. lapkričio 25 d. Taryba įgaliojo Komisiją derėtis su Filipinų Respublika dėl Pagrindų susitarimo dėl partnerystės ir bendradarbiavimo.
- 3 2010 m. rugsėjo 6 d. Komisija parengė pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Filipinų Respublikos pagrindų susitarimo dėl partnerystės ir bendradarbiavimo (toliau – Pagrindų susitarimas) pasirašymo; kaip susitarimo teisinis pagrindas buvo nurodyti SESV 207 ir 209 straipsniai, susiję atitinkamai su bendra prekybos politika ir vystomuoju bendradarbiavimu, kartu su SESV 218 straipsnio 5 dalimi.
- 4 2012 m. gegužės 14 d. Taryba vienbalsiai priėmė skundžiamą sprendimą, kuriuo leista pasirašyti Pagrindų susitarimą, jei jis bus sudarytas. Be SESV 207, 209 straipsnių kartu su 218 straipsnio 5 dalimi, Taryba kaip teisinį pagrindą nurodė SESV 79 straipsnio 3 dalį, 91, 100 straipsnius ir 191 straipsnio 4 dalį.
- 5 Šio sprendimo 2 ir 3 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(2) [Pagrindų susitarimo] nuostatos, kurioms taikoma [ESV] sutarties III dalies V antraštinė dalis, yra privalomos Jungtinei Karalystei ir Airijai, kaip atskiroms Susitariančiosioms Šalims, o ne kaip Europos Sąjungos daliai, išskyrus atvejus, kai Europos Sąjunga kartu su Jungtine Karalyste ir (arba) Airija kartu praneša Filipinų Respublikai, kad [Pagrindų susitarimo] nuostatos yra privalomos Jungtinei Karalystei ar Airijai kaip Europos Sąjungos daliai pagal Protokolą Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės, pridėtą prie [ES] sutarties ir [ESV] sutarties. Jeigu [Pagrindų susitarimo] nuostatos tampa nebeprivalomos Jungtinei Karalystei ir (arba) Airijai kaip Europos Sąjungos daliai pagal Protokolo Nr. 21 4a straipsnį, Europos Sąjunga kartu su Jungtine Karalyste ir (arba) Airija nedelsdamos

praneša Filipinų Respublikai apie jų pozicijos pasikeitimus; tokiu atveju joms [Pagrindų susitarimo] nuostatos toliau yra privalomos kaip atskiroms valstybėms. Tai taikoma ir Danijai pagal prie tų Sutarčių pridėtą Protokolą Nr. 22 dėl Danijos pozicijos;

(3) tais atvejais, kai Jungtinė Karalystė ir (arba) Airija nėra pateikusi pranešimo pagal Protokolo Nr. 21 3 straipsnį, jos nedalyvauja Taryboje priimant šį sprendimą tiek, kiek jis apima nuostatas pagal [ESV] sutarties III dalies V antraštinę dalį. Tas pats taikoma Danijai pagal Protokolą Nr. 22.“

6 Pagrindų susitarimo preambulėje, kaip ji suformuluota 2011 m. sausio 21 d. Tarybos dokumente Nr. 15616/10, susitariančiosios šalys, be kita ko, patvirtino, kad ypač daug dėmesio skiria tarpusavio santykių visapusiškam pobūdžiui ir siekia skatinti tvarų socialinį ir ekonominį vystymąsi, mažinti skurdą ir siekti Tūkstantmečio vystymosi tikslų. Jos pripažino esamų jų santykių stiprinimo svarbą, siekdamas stiprinti bendradarbiavimą ir bendru noru sutvirtinti, gilinti ir įvairinti tarpusavio santykius bendro intereso srityse. Jos išreiškė visapusišką įsipareigojimą skatinti tvarų vystymąsi, įskaitant aplinkos apsaugą ir veiksmingą bendradarbiavimą kovojant su klimato kaita. Jos taip pat pripažino savo įsipareigojimą vesti visapusišką dialogą ir bendradarbiauti skatinant migraciją ir vystymąsi ir pažymėjo, kad Pagrindų susitarimo nuostatos, patenkančios į ESV sutarties trečiosios dalies V antraštinės dalies taikymo sritį, yra privalomos Danijos Karalystei, Airijai ir Jungtinei Karalystei kaip atskiroms susitariančiosioms šalims arba kaip Sąjungos valstybėms narėms.

7 Pagrindų susitarimo 1 straipsnio „Bendrieji principai“ 3 dalyje numatyta:

„Šalys patvirtina įsipareigojimą skatinti tvarų vystymąsi, bendradarbiauti sprendžiant su klimato kaita susijusias problemas ir prisidėti siekiant vystymosi tikslų, dėl kurių sutarta tarptautiniu mastu, įskaitant Tūkstantmečio vystymosi tikslus.“

8 Pagrindų susitarimo 2 straipsnyje, kuriame apibrėžti bendradarbiavimo tikslai, nustatyta:

„Siekdamos stiprinti dvišalę partnerystę, Šalys įsipareigoja plėtoti visapusišką dialogą ir skatinti tolesnį bendradarbiavimą visuose bendro intereso sektoriuose, kaip numatyta šiame [Pagrindų susitarime]. Jos visų pirma sieks:

<...>

g) pradėti bendradarbiauti migracijos ir darbo jūroje srityse;

h) pradėti bendradarbiauti visuose kituose bendro intereso sektoriuose, būtent, įdarbinimo ir socialinių reikalų, vystomojo bendradarbiavimo, ekonominės politikos, finansinių paslaugų, gero valdymo mokesčių srityje, pramonės politikos ir MVĮ, informacinių ir ryšių technologijų, garso ir vaizdo, žiniasklaidos ir įvairialypės informacijos, mokslo ir technologijų, transporto, turizmo, švietimo, kultūros, kultūrų ir religijų dialogo, energetikos, aplinkos ir gamtos išteklių, įskaitant klimato kaitą, žemės ūkio, žuvininkystės ir kaimo plėtros, regioninės plėtros, sveikatos, statistikos, nelaimių rizikos valdymo ir viešojo administravimo sektoriuose;

<...>“

9 Pagrindų susitarimo 26 straipsnyje „Bendradarbiavimas migracijos ir vystymosi srityse“ numatyta:

„1. Šalys dar kartą patvirtina bendro migracijos srautų tarp jų teritorijų valdymo svarbą. Siekdamas stiprinti bendradarbiavimą Šalys sukuria išsamaus dialogo ir konsultacijų visais su migracija susijusiais klausimais mechanizmą. Su migracija susiję rūpimi klausimai įtraukiami į nacionalines strategijas ir (arba) nacionalines vystymosi programas, skirtas migrantų kilmės, tranzito ir paskirties šalių ekonominiam ir socialiniam vystymuisi.“

2. Šalių bendradarbiavimas grindžiamas konkrečių poreikių įvertinimu, atliktu Šalims tarpusavyje konsultuojantis ir susitarus, ir įgyvendinamas vadovaujantis atitinkamais galiojančiais Sąjungos ir nacionalinės teisės aktais. Visų pirma bendradarbiaujant daugiausia dėmesio skiriama:

<...>

- e) veiksmingos prevencinės politikos nustatymui, siekiant spręsti kitos Šalies piliečio, neatitinkančio arba nebeatitinkančio atvykimo, buvimo ar gyvenimo šalyje sąlygų, buvimo kitos atitinkamos Šalies teritorijoje problemą, taip pat neteisėto žmonių įvežimo, prekybos žmonėmis problemas, įskaitant kovos su neteisėtą žmonių įvežimą vykdančiais tinklais būdus ir tokios veiklos aukų apsaugą;
- f) asmenų grąžinimui, kaip apibrėžta šio straipsnio 2 dalies e punkte, humaniškomis ir oriomis sąlygomis, taip pat jų savanoriškam ir tvariam grąžinimui į kilmės šalį bei jų priėmimui ir (arba) readmisijai pagal šio straipsnio 3 dalį. Sprendžiant, ar tokius asmenis grąžinti, tinkamai atsižvelgiama į Šalių teisę suteikti leidimus gyventi arba leidimus būti šalyje dėl asmeninių arba humanitarinių priežasčių ir laikantis negrąžinimo principo;

<...>

- h) migracijos ir vystymosi klausimams, įskaitant žmogiškųjų išteklių vystymą, socialinę apsaugą, su migracija susijusios naudos didinimą, lyčių lygybės klausimus ir vystymąsi, etišką įdarbinimą, apykaitinę migraciją ir migrantų integraciją.

3. Siekdamas bendradarbiauti šioje srityje ir neatmesdamas poreikio apsaugoti prekybos žmonėmis aukas, Šalys taip pat susitaria:

- a) Filipinai nedelsdami priima atgal visus savo piliečius, kaip apibrėžta šio straipsnio 2 dalies e punkte, esančius valstybės narės teritorijoje, pastarajai paprašius, nedelsiant, kai tik nustatoma asmenų pilietybė ir toje valstybėje narėje užbaigiamos atitinkamos procedūros;
- b) kiekviena valstybė narė nedelsdama priima atgal visus savo piliečius, kaip apibrėžta šio straipsnio 2 dalies e punkte, esančius Filipinų teritorijoje, pastariesiems paprašius, nedelsiant, kai tik nustatoma asmenų pilietybė ir Filipinuose užbaigiamos atitinkamos procedūros;
- c) valstybės narės ir Filipinai suteikia savo piliečiams šiam tikslui reikalingus dokumentus. Prašančioji valstybė visus priėmimo arba readmisijos prašymus perduoda prašomosios valstybės kompetentingai institucijai.

Jeigu atitinkamas asmuo neturi jokių tinkamų tapatybės dokumentų arba kitų jo pilietybę patvirtinančių įrodymų, Filipinai arba valstybė narė nedelsdami paprašo kompetentingos diplomatinės arba konsulinės atstovybės patvirtinti asmens pilietybę, prireikus, surengiant pokalbį; kai tik patvirtinama, kad asmuo yra Filipinų arba valstybės narės pilietis, Filipinų arba valstybės narės kompetentingos institucijos išduoda tinkamus dokumentus.

4. Šalys susitaria kuo greičiau sudaryti susitarimą dėl jų piliečių priėmimo ir (arba) readmisijos, kuriame būtų nuostata dėl kitų šalių piliečių arba asmenų be pilietybės readmisijos.“

10 Pagal Pagrindų susitarimo 29 straipsnį „Vystomasis bendradarbiavimas“:

„1. Svarbiausias vystomojo bendradarbiavimo tikslas – skatinti tvarų vystymąsi, kuriuo bus prisidedama prie skurdo mažinimo ir padedama siekti vystymosi tikslų, dėl kurių susitarta tarptautiniu lygiu, įskaitant Tūkstantmečio vystymosi tikslus. Šalys pradeda nuolatinį dialogą vystomojo bendradarbiavimo klausimais, laikydamosi atitinkamų savo prioritetų, taip pat bendro intereso srityse.

2. Vystomojo bendradarbiavimo dialogu, *inter alia*, siekiama:

- a) skatinti žmogaus ir socialinę raidą;
- b) siekti tvaraus ir integracinio ekonomikos augimo;
- c) skatinti aplinkos tvarumą ir patikimą gamtos išteklių valdymą, taip pat skatinti geriausią praktiką;
- d) mažinti klimato kaitos poveikį ir valdyti jos padarinius;
- e) didinti gebėjimus siekti tvirtesnės integracijos į pasaulio ekonomiką ir tarptautinę prekybos sistemą;
- f) skatinti viešojo sektoriaus reformą, visų pirma valstybės finansų valdymo srityje, siekiant gerinti socialinių paslaugų teikimą;
- g) nustatyti Paryžiaus deklaracijos dėl pagalbos veiksmingumo bei Akros veiksmų darbotvarkės principų ir kitų tarptautinių įsipareigojimų, kuriais siekiama gerinti pagalbos teikimą ir veiksmingumą, laikymosi tvarką.“

11 Pagrindų susitarimo 34 straipsnis, skirtas aplinkos ir gamtos išteklių apsaugai, suformuluotas taip:

„1. Šalys susitaria, kad bendradarbiaudamos šioje srityje skatina saugoti ir gerinti aplinką, siekdamos tvaraus vystymosi. Vykdydamos bet kokią veiklą pagal šį [Pagrindų susitarimą], Šalys atsižvelgia į [2002 m. Johanesburge vykusio Pasaulio aukščiausiojo lygio susitikimo dėl tvaraus vystymosi] rezultatus ir į abiejų Šalių taikomų atitinkamų daugiašalių aplinkosaugos susitarimų įgyvendinimą.

2. Šalys susitaria, kad reikia tvariai saugoti ir valdyti gamtos išteklius bei biologinę įvairovę, siekiant naudoti visoms kartoms ir atsižvelgiant į jų vystymosi poreikius.

3. Šalys susitaria bendradarbiauti siekdamos stiprinti prekybos ir aplinkos politikos abipusę paramą ir įtraukti aplinkos aspektus į visus bendradarbiavimo sektorius.

4. Šalys siekia tęsti ir stiprinti bendradarbiavimą pagal regionines aplinkos apsaugos programas, pirmiausia:

- a) didinti su aplinka susijusį informuotumą ir siekti, kad aplinkos apsauga ir tvaraus vystymosi pastangos būtų užtikrinamos vietos lygiu, įskaitant čiabuvių bendruomenių ir (arba) čiabuvių tautų ir vietos bendruomenių dalyvavimą;
- b) stiprinti gebėjimus prisitaikyti prie klimato kaitos, švelninti jos padarinius ir didinti energijos vartojimo efektyvumą;
- c) stiprinti gebėjimus dalyvauti sudarant ir įgyvendinant daugiašalius aplinkos susitarimus, įskaitant susitarimus dėl biologinės įvairovės ir biologinės saugos, bet jais neapsiribojant;
- d) skatinti aplinką tausojančias technologijas, produktus ir paslaugas, be kita ko, naudojantis reglamentavimo ir rinkos priemonėmis;
- e) gerinti gamtos išteklių, įskaitant miškus, valdymą, kovoti su neteisėta medienos ruoša ir su susijusia prekyba, skatinti tvarų gamtos išteklių, įskaitant miškus, tvarkymą;

- f) veiksmingai tvarkyti nacionalinius parkus ir saugomas teritorijas, nustatyti ir saugoti biologinės įvairovės ir pažeidžiamų ekosistemų teritorijas, tinkamai atsižvelgiant į vietos bendruomenes ir čiabuvių tautas, gyvenančias tose teritorijose arba netoli jų;
- g) užkirsti kelią neteisėtam pavojingų kietųjų ir pavojingų atliekų ir kitokių atliekų vežimui iš vienos valstybės į kitą;
- h) saugoti pakrančių ir jūrų aplinką ir vykdyti veiksmingą vandens išteklių valdymą;
- i) užtikrinti dirvožemio apsaugą bei išsaugojimą ir tvarią žemėtvarką, įskaitant uždarytų arba neeksploatuojamų kasyklų atkūrimą;
- j) skatinti didinti gebėjimus nelaimių ir rizikos valdymo srityje;
- k) skatinti ekonomikoje naudoti tausaus vartojimo ir gamybos būdus.

5. Šalys skatina abipusį dalyvavimą šioje srityje vykdomose savo programose jose numatytais konkrečiomis sąlygomis.“

12 Su transportu susijusiame Pagrindų susitarimo 38 straipsnyje nustatyta:

„1. Šalys susitaria bendradarbiauti atitinkamose transporto politikos srityse, siekdamas gerinti investavimo galimybes ir prekių bei keleivių judėjimą, skatinti laivybos ir aviacijos saugą bei saugumą, spręsti transporto poveikio aplinkai problemą ir didinti savo transporto sistemų efektyvumą.

2. Bendradarbiaudamos šioje srityje Šalys siekia skatinti:

- a) keistis informacija apie atitinkamą savo transporto politiką, susijusius teisės aktus ir praktiką, ypač apie miesto, kaimo, jūrų ir oro transportą, transporto logistiką ir daugiarūšio vežimo tinklų sujungimą ir sąveiką, taip pat kelių, geležinkelių, uostų ir oro uostų valdymą;
- b) keistis nuomonėmis apie Europos palydovinės navigacijos sistemas (visų pirma GALILEO), daugiausia dėmesio skiriant abiem pusėms naudingiems reguliavimo, pramonės ir rinkos plėtros klausimams;
- c) tęsti dialogą oro transporto paslaugų srityje, siekiant nedelsiant užtikrinti galiojančių atskirų valstybių narių ir Filipinų dvišalių oro paslaugų susitarimų teisinį tikrumą;
- d) tęsti dialogą dėl oro transporto infrastruktūros tinklų ir veiklos stiprinimo, siekiant spartaus, veiksmingo, tvaraus, saugaus ir patikimo žmonių ir prekių judėjimo, taip pat skatinti oro transporto pramonėje taikyti konkurencijos teisę ir ekonominį reguliavimą, siekiant remti reguliavimo priemonių suderinimą ir stiprinti verslo veiklą, taip pat išnagrinėti galimybes toliau plėtoti ryšius oro transporto srityje. Turėtų būti toliau skatinama vykdyti bendro intereso bendradarbiavimo oro transporto srityje projektus;
- e) vesti dialogą jūrų transporto politikos ir paslaugų srityje, siekiant visų pirma skatinti jūrų transporto pramonės vystymąsi, be kita ko, bet neapsiribojant:
  - i) keistis informacija apie įstatymus ir kitus teisės aktus, susijusius su jūrų transportu ir uostais;
  - ii) skatinti neribojamą tarptautinės jūrų transporto paslaugų rinkos ir tarptautinės prekybos prieinamumą komerciniu pagrindu, nenustatyti sąlygų dėl krovinių pasidalijimo, nustatyti nacionalinį režimą ir didžiausio palankumo statusą (DPS) laivams, kuriuos eksploatuoja kitos

Šalies piliečiai ar bendrovės, ir spręsti atitinkamus klausimus, susijusius su transporto paslaugų „nuo durų iki durų“ teikimu, kai dalis maršruto driekiasi jūra, atsižvelgiant į Šalių nacionalinę teisę;

- iii) veiksmingai administruoti uostus ir užtikrinti jūrų transporto paslaugų veiksmingumą; ir
  - iv) skatinti bendradarbiavimą jūrų transporto sektoriuje bendro intereso klausimais ir darbą jūroje, jūrininkų mokymą ir rengimą, kaip nustatyta 27 straipsnyje;
- f) vesti dialogą dėl veiksmingo transporto saugumo, patikimumo ir taršos prevencijos standartų laikymosi užtikrinimo, ypač kiek tai susiję su jūrų transportu, visų pirma kova su piratavimu, ir su oro transportu, atsižvelgiant į atitinkamas tarptautines konvencijas, prie kurių Šalys yra prisijungusios, bei standartus, įskaitant bendradarbiavimą atitinkamuose tarptautiniuose forumuose, kuriuose siekiama užtikrinti geresnį tarptautinių teisės aktų vykdymą. Todėl Šalys skatina pagalbą ir techninį bendradarbiavimą ir pagalbą klausimais, susijusiais su transporto saugumu, patikimumu ir aplinkos aspektais, įskaitant jūrininkų ir pilotų mokymą ir rengimą, paieškos ir gelbėjimo operacijas, taip pat avarijų ir incidentų tyrimą, bet tuo neapsiribojant. Šalys taip pat daug dėmesio skirs aplinką tausojančių transporto priemonių naudojimo skatinimui.“

Šalių reikalavimai ir procesas Teisingumo Teisme

- 13 Komisija Teisingumo Teismo prašo panaikinti skundžiamą sprendimą, nes Taryba jį grindė papildomais teisiniais pagrindais, susijusiais su trečiųjų šalių piliečių readmisija (SESV 79 straipsnio 3 dalis), transportu (SESV 91 ir 100 straipsniai) ir aplinka (SESV 191 straipsnio 4 dalis), palikti galioti šio sprendimo padarinius ir priteisti iš Tarybos bylinėjimosi išlaidas.
- 14 Taryba prašo atmesti ieškinį ir priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.
- 15 2012 m. lapkričio 29 d., 2012 m. gruodžio 18 d. ir 2013 m. sausio 25 d. nutartimis Teisingumo Teismo pirmininkas atitinkamai Airijai, Jungtinei Karalystei, Čekijos Respublikai, Vokietijos Federacinei Respublikai, Graikijos Respublikai ir Austrijos Respublikai leido įstoti į bylą palaikyti Tarybos reikalavimų.

Dėl ieškinio

Šalių argumentai

- 16 Ieškiniui pagrįsti Komisija nurodė vienintelį pagrindą: nebuvo būtina remtis SESV 79 straipsnio 3 dalimi, 91 bei 100 straipsniais ir 191 straipsnio 4 dalimi kaip papildomais skundžiamo sprendimo teisiniais pagrindais ir toks rėmimasis buvo neteisėtas.
- 17 Anot jos, neginčijama, kad Pagrindų susitarimo tikslas nustatyti bendradarbiavimo ir vystymosi sistemą, kaip matyti iš šio susitarimo 1 straipsnio 3 dalies, ir kad skundžiamas sprendimas turėjo būti grindžiamas ir SESV 207, ir 209 straipsniais, nes prekybai skirtos Pagrindų susitarimo dalies negalima laikyti vien papildančia vystomajam bendradarbiavimui skirtą jo dalį. Tačiau, skirtingai nei Taryba, ji mano, kad Pagrindų susitarimo nuostatos, paskatinusios papildomai remtis SESV 79 straipsnio 3 dalimi, 91 bei 100 straipsniais ir 191 straipsnio 4 dalimi, visiškai patenka į SESV 209 straipsnio taikymo sritį.
- 18 Iš tiesų, iš ESS 21 straipsnio, SESV 208 bei 209 straipsnių ir teismo praktikos, visų pirma Sprendimo *Portugalija / Taryba* (C-268/94, EU:C:1996:461, 37 ir 38 punktai), matyti, kad vystomojo bendradarbiavimo politika vykdoma plataus politinių tikslų, nukreiptų į tam tikros trečiosios šalies

vystymąsi, spektro kontekste, todėl vystomojo bendradarbiavimo susitarimai būtina apima daug specifinių bendradarbiavimo sričių, tačiau tai neturi poveikio jų, kaip bendradarbiavimo susitarimų, pobūdžiui.

- 19 Ši plati vystomojo bendradarbiavimo samprata taip pat atspindi antrinėje teisėje, kaip rodo daugybė veikslių, atitinkančių Sąjungos finansavimo reikalavimus, kurie numatyti kaip vystomojo bendradarbiavimo priemonės 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1905/2006, nustatančiame vystomojo bendradarbiavimo finansinę priemonę (OL L 378, p. 41). Ji taip pat aptinkama Tarybos, Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų, Europos Parlamento ir Komisijos bendrame pareiškime dėl Europos Sąjungos vystymosi politikos, pavadintame „Europos konsensusas“ (OL C 46, 2006, p. 1, toliau – Europos konsensusas).
- 20 Nagrinėjamu atveju visomis Pagrindų susitarimo nuostatomis, išskyrus jų dalį, skirtą prekybai ir investicijoms, prisidedama skatinant Filipinų, kaip besivystančios šalies, tolesnį vystymąsi ir jomis nenustatoma kitokių esminių pareigų nei susijusiosios su vystomuoju bendradarbiavimu. Taigi jos patenka į Sąjungos vystomojo bendradarbiavimo politikos sritį ir joms taikomas SESV 209 straipsnis.
- 21 Taip yra transportui skirto Pagrindų susitarimo 38 straipsnio, kuriame numatytas tik bendras įsipareigojimas bendradarbiauti, atveju. Tas pats pasakytina apie Pagrindų susitarimo 26 straipsnio 3 ir 4 dalis, susijusias su susitariančiųjų šalių piliečių readmisija: 3 dalyje numatytas tik paprastas bendradarbiavimas šioje srityje ir pakartoti tarptautinėje teisėje jau įtvirtinti pagrindiniai principai, o to paties straipsnio 4 dalyje numatyta vėliau sudaryti susitarimą dėl readmisijos. Tas pats taikoma ir Pagrindų susitarimo 34 straipsniui dėl aplinkos ir gamtos išteklių apsaugos, kuriame įtvirtinti tik bendrieji principai ir gairės dėl vaidmens, kurį aplinkos apsauga turėtų vaidinti Sąjungos ir Filipinų vystomojo bendradarbiavimo atveju.
- 22 Be to, Komisija teigia, kad Tarybai papildomai įtraukus SESV 79 straipsnio 3 dalį kilo nepagrįstų vidinių ir išorinių teisinių padarinių. Iš tikrųjų šis įtraukimas, remiantis protokolu (Nr. 21) ir protokolu (Nr. 22), lėmė skirtingų ir tarpusavyje nesuderinamų balsavimo taisyklių taikymą, skundžiamo sprendimo teritorinės taikymo srities pakeitimą, teisinį nesaugumą dėl to, kokioms Pagrindų susitarimo nuostatomis taikoma SESV 79 straipsnio 3 dalis, Europos Parlamento ir Teisingumo Teismo institucinių teisių ribojimą ir netikrumą dėl Sąjungos kompetencijos įgyvendinimo masto, atsižvelgiant į SESV 3 straipsnio 2 dalį ir 4 straipsnio 2 dalį.
- 23 Kiek tai susiję su prašymu apriboti skundžiamo sprendimo panaikinimo poveikį, Komisija teigia, kad pagrįsta palikti galioti jo padarinius siekiant išvengti neigiamų pasekmių Sąjungos ir Filipinų Respublikos santykiams.
- 24 Taryba, palaikoma visų į bylą įstojuusių valstybių narių, nesutinka su Komisijos argumentais ir pažymi, kad neseniai sudarytais susitarimais dėl partnerystės ir bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis siekiama sukurti visapusiškus santykius, apimančius daugelį bendradarbiavimo sričių. Tokių susitarimų pobūdis ir turinys keitėsi kartu su Sąjungos kompetencijos plėtra, ir neįmanoma išskirti srities, kuri būtų svarbesnė už kitas.
- 25 Šiomis aplinkybėmis renkantis teisinį pagrindą reikia išanalizuoti priimtų įsipareigojimų pobūdį. Konkrečiam ar esminiam įsipareigojimui reikėtų atitinkamo papildomo teisinio pagrindo. Kadangi net labai ribotas įsipareigojimas gali lemti žymų išorės santykių su trečiąja valstybe pagrindų susitarimo šalimi stiprinimą, negalima pritarti Komisijos siūlomam kriterijui, kad įsipareigojimas turi būti pakankamai platus, kad būtų laikomas savarankišku ir nuo vystomojo bendradarbiavimo atskiru tikslu.

- 26 Iš Sprendimo *Portugalija / Taryba* (EU:C:1996:461) matyti, kad kai susitarimo nuostata reglamentuojami bendradarbiavimo tam tikroje srityje konkretūs įgyvendinimo būdai, šis susitarimas turi būti paremtas atitinkamu teisiniu pagrindu. Kiekviena konkreti šios rūšies susitarimo sritis turi būti numatyta atskirai, nepaisant šioje srityje galbūt lygiagrečiai vykdomos paramos vystymuisi programos ir atsižvelgiant į prisiimtų įsipareigojimų teisinį pobūdį, privalomumą ir autonomiją.
- 27 Taryba mano, kad Pagrindų susitarimo turinys patvirtina jos požiūrį, nes jo preambulėje ir 2 straipsnyje nesuteikiamas pirmaeilis vaidmuo konkrečiai sričiai, kaip antai vystomajam bendradarbiavimui, o jo struktūra patvirtina, kad siekiama sukurti visa apimančius ir įvairiapusių santykius.
- 28 Kalbant apie transportą, atsižvelgiant į Teisingumo Teismo nuomonę 1/08 (EU:C:2009:739), pateiktą dėl bendros transporto ir prekybos politikos, reikia remtis ESV sutartyje numatytu teisiniu pagrindu, konkrečiai skirtu transportui, šiuo atveju SESV 91 ir 100 straipsniais. Tarybos teigimu, Komisijos argumentas, kad Pagrindų susitarime numatyti įsipareigojimai susiję tik su Filipinų ekonominiu, socialiniu ir aplinkos apsaugos vystymuisi, yra klaidingas. Vien argumento, kad nuostatos dėl transporto atitinka Sąjungos vystomojo bendradarbiavimo politikos tikslus, nepakanka norint įrodyti, kad šios nuostatos priskirtinos šiai politikai.
- 29 Dėl susitariančiųjų šalių piliečių readmisijos pažymėtina, kad Pagrindų susitarimo 26 straipsnio 3 dalyje įtvirtinti aiškūs teisiniai įsipareigojimai, kurie turi būti paremti ESV sutartyje numatytu teisiniu pagrindu, t. y. SESV 79 straipsnio 3 dalimi. Aplinkybė, kad į šį susitarimą įtraukti tarptautinėje teisėje įtvirtinti įsipareigojimai, turi tiesioginių teisinių pasekmių, be kita ko, šių įsipareigojimų nevykdymo atveju. Be to, negalima paneigti, kad Pagrindų susitarime, kiek jame numatyta kuo greičiau sudaryti susitarimą dėl priėmimo ir readmisijos, įtvirtintas įsipareigojimas imtis veiksmų, o tai yra svarbi priemonė norint gauti iš Filipinų Respublikos rezultatą, kurį būtų sunku pasiekti atskirai.
- 30 Kalbėdama apie aplinką Taryba mano, kad Pagrindų susitarime numatytos programos ir veiksmai turi būti grindžiami SESV 191 straipsnio 4 dalimi, kuria Sąjungai leidžiama bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis ir kurioje patikslinta, kad šio bendradarbiavimo būdai gali būti nustatomi susitarimuose. Pagrindų susitarimo 34 straipsnio 2 dalyje nustatytas aiškus įsipareigojimas, ir jo laikymąsi galima užtikrinti teisinėmis priemonėmis.
- 31 Be to, Taryba nepritaria Komisijos abejonėms dėl SESV 79 straipsnio 3 dalies papildomo įtraukimo padarinių. Ji primena, kad ne procedūros lemia akto teisinio pagrindo pasirinkimą, o akto teisinis pagrindas lemia šio akto priėmimui taikytinas procedūras. Ji pažymi, kad valstybės narės, kurioms taikomas protokolas (Nr. 21), gali naudotis savo teise dalyvauti priimant Tarybos sprendimus dėl Pagrindų susitarimo pasirašymo ir sudarymo, o kalbant apie santykius su Filipinų Respublika suinteresuotosios valstybės, neprisiėmusios įsipareigojimų pagal ESV sutarties trečiosios dalies V antraštinę dalį kaip Sąjungos valstybės narės, gali tai padaryti dvišaliu pagrindu.
- 32 Dėl teisinių pagrindų tarpusavio suderinamumo Taryba priduria, kad bet kuriuo atveju buvo būtinas bendras valstybių narių sutarimas, nes jos taip pat yra Pagrindų susitarimo šalys, ir kad teismo praktika šiuo klausimu yra lanksti, kai aktas turi būti grindžiamas keliais teisiniais pagrindais, numatančiais skirtingas balsavimo taisykles.
- 33 Galiausiai Taryba pritaria Komisijos nuomonei dėl būtinumo palikti galioti skundžiamo sprendimo padarinius, jeigu pats sprendimas būtų panaikintas.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 34 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką Sąjungos akto, įskaitant priimamą siekiant sudaryti tarptautinį susitarimą, teisinis pagrindas turi būti parinktas remiantis objektyviais kriterijais, kuriems būtų galima taikyti teisminę kontrolę ir kuriems, be kita ko, priskirtinas šio akto tikslas ir turinys. Jei nagrinėjant

Sąjungos aktą matyti, kad juo siekiama dvigubo tikslo arba kad jis turi dvi sudedamąsias dalis, ir jei vieną iš šių tikslų arba vieną iš šių dalių galima išskirti kaip pagrindinį (pagrindinę), o kitą tik kaip papildomą, teisės aktas turi būti grindžiamas tik vienu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar dominuojantis tikslas arba pagrindinė ar dominuojanti sudedamoji dalis. Išimtiniais atvejais, jei nustatoma, kad aktu siekiama kelių tikslų, iš kurių nė vienas nėra papildomas ir netiesioginis, palyginti su kitais, toks aktas turi būti grindžiamas skirtingais konkrečiais teisiniais pagrindais. Vis dėlto dvigubu teisiniu pagrindu negalima remtis tuomet, kai remiantis kiekvienu teisiniu pagrindu numatytos procedūros tarpusavyje yra nesuderinamos (žr., be kita ko, Sprendimo *Parlamentas / Taryba*, C-130/10, EU:C:2012:472, 42–45 punktus ir juose nurodytą teismo praktiką).

- 35 Nagrinėjamu atveju reikia nustatyti, ar Pagrindų susitarimo nuostatos dėl susitariančiųjų šalių piliečių readmisijos, transporto ir aplinkos apsaugos taip pat patenka į vystomojo bendradarbiavimo politiką, ar jos peržengia šios politikos ribas, todėl skundžiamą sprendimą reikia grįsti papildomais teisiniais pagrindais.
- 36 Pagal SESV 208 straipsnio 1 dalį Sąjungos politika vystomojo bendradarbiavimo srityje vykdoma vadovaujantis Sąjungos išorės veiksmų principais ir tikslais, išplaukiančiais iš ESS 21 straipsnio. Pagrindinis šios politikos tikslas sumažinti, o ilgainiui ir panaikinti skurdą, ir Sąjunga privalo atsižvelgti į vystomojo bendradarbiavimo tikslus savo įgyvendinamos politikos srityse, kurios gali turėti įtakos besivystančioms šalims. Kiek tai susiję su šios politikos įgyvendinimu, SESV 209 straipsnio, kuriuo, be kita ko, pagrįstas skundžiamas sprendimas, 2 dalyje numatyta, kad Sąjunga gali sudaryti bet kokius susitarimus su trečiosiomis šalimis ir kompetentingomis tarptautinėmis organizacijomis, padedančius siekti ESS 21 straipsnyje ir SESV 208 straipsnyje nurodytų tikslų.
- 37 Remiantis tuo darytina išvada, kad Sąjungos politika vystomojo bendradarbiavimo srityje neapsiriboja priemonėmis, kuriomis tiesiogiai siekiama panaikinti skurdą, tačiau ja siekiama ir ESS 21 straipsnio 2 dalyje numatytų tikslų, kaip antai šios 2 dalies d punkte nurodyto tikslo skatinti besivystančių šalių ekonominę, socialinę ir aplinkos apsaugos tvarų vystymąsi, pirmiausia siekiant panaikinti skurdą.
- 38 Kad patikrintų, ar tam tikros Europos bendrijos su trečiąja šalimi sudaryto bendradarbiavimo susitarimo nuostatos tikrai patenka į vystomojo bendradarbiavimo politikos sritį, Sprendimo *Portugalija / Taryba* (EU:C:1996:461), kuriuo remiasi Komisija, 37 ir 38 punktuose Teisingumo Teismas nurodė, jog tam, kad susitarimas būtų pripažintas vystomojo bendradarbiavimo susitarimu, juo turi būti siekiama šios politikos tikslų; šie tikslai yra platūs, todėl jiems įgyvendinti būtinos priemonės gali būti susijusios su įvairiomis konkrečiomis sritimis; toks, be kita ko, yra susitarimas, nustatantis šio bendradarbiavimo ribas. Šiuo klausimu jis pridūrė, kad jei kaskart, kai vystomojo bendradarbiavimo susitarimas darytų poveikį konkrečiai sričiai, būtų reikalaujama, kad jis taip pat būtų grindžiamas kita nuostata nei ta, kuri susijusi su šia politika, pastarojoje nuostatoje numatyta kompetencija ir procedūra praktiškai netektų prasmės.
- 39 Nurodyto sprendimo 39 punkte Teisingumo Teismas iš to padarė išvadą, kad vystomojo bendradarbiavimo susitarime esančios sąlygos, susijusios su įvairiomis konkrečiomis sritimis, negali pakeisti susitarimo kvalifikavimo, kurį reikia atlikti atsižvelgiant į jo esminį dalyką, o ne į atskiras sąlygas, nebent šiose sąlygose konkrečiose srityse yra numatyti tokie įsipareigojimai, kad jais iš tiesų siekiama kitokių nei vystomojo bendradarbiavimo tikslų.
- 40 Nagrinėdamas minėto sprendimo nuostatas dėl aptariamų konkrečių sričių, to paties sprendimo 45 punkte Teisingumo Teismas konstatavo, kad jomis tik buvo apibrėžtos sritys, kurios yra bendradarbiavimo dalykas, ir patikslinti kai kurie jo aspektai ir veiksmai, tačiau jos nereglementavo konkrečių bendradarbiavimo įgyvendinimo kiekvienoje numatytoje atskiroje srityje būdų.
- 41 Iš dubliko ir per teismo posėdį vykusių diskusijų matyti, kad Taryba neginčija minėto sprendimo 39 ir 45 punktuose Teisingumo Teismo įtvirtintų kriterijų, skirtų įvertinti, ar su trečiąja šalimi sudaryto susitarimo nuostatos patenka į vystomojo bendradarbiavimo sritį. Tačiau Taryba, palaikoma į bylą

įstojusių valstybių narių, mano, kad Teisingumo Teismo atliktos 1994 m. rugpjūčio 1 d. įsigaliojusio Europos bendrijos ir Indijos Respublikos bendradarbiavimo susitarimo dėl partnerystės ir vystymosi (OL L 223, 1994, p. 24; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 21 t., p. 49) analizės negalima taikyti Pagrindų susitarimui, nes jis yra kitokio pobūdžio, atsižvelgiant į nuo to laiko Sąjungos su trečiosiomis šalimis sudarytų bendradarbiavimo susitarimų raidą, kuriai būdingas, be kita ko, Sąjungos kompetencijos ir šiais susitarimais apimamų sričių išplėtimas ir priimtų įsipareigojimų sustiprinimas.

- 42 Vis dėlto šiuo klausimu pažymėtina, pirma, kad ši raida ne tik nepaneigia minėtame Sprendime *Portugalija / Taryba* (EU:C:1996:461) Teisingumo Teismo atliktų vertinimų, primintų šio sprendimo 38 punkte, bet, atvirkščiai, perteikia vystomojo bendradarbiavimo tikslų ir su juo susijusių sričių plėtrą, ir tai atspindi Sąjungos bendradarbiavimo, išdėstyto Europos konsensuse, viziją. Iš tiesų, kaip savo išvados 40 ir 41 punktuose pažymėjo generalinis advokatas ir kaip matyti iš Europos konsensuso 5 ir 7 punktų, pagrindinis vystomojo bendradarbiavimo tikslas yra skurdo panaikinimas siekiant tvaraus vystymosi, be kita ko, stengiantis įgyvendinti Tūkstantmečio vystymosi tikslus. Sąvoka „tvarus vystymasis“ apima ir aplinkos apsaugos aspektus. Skurdo panaikinimas turi daug aspektų, todėl šiems tikslams pasiekti Europos konsensuso 12 punkte reikalaujama įgyvendinti daugybę tame punkte nurodytų vystymosi veiklos sričių.
- 43 Ši plati vystomojo bendradarbiavimo samprata buvo sukonkretinta, be kita ko, priėmus Reglamentą Nr. 1905/2006, kuriame, siekiant paremti tų pačių tikslų siekimą, numatyta teikti Sąjungos paramą daugelį aspektų apimančių geografinių ir teminių programų forma.
- 44 Tačiau priemonės, nors ir prisidedančios prie ekonominio ir socialinio besivystančios šalies vystymosi, negalima priskirti prie vystomojo bendradarbiavimo politikos, jei pagrindinis jos tikslas yra kitos politikos įgyvendinimas (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Komisija / Taryba* (C-91/05, EU:C:2008:288) 72 punktą).
- 45 Antra, konstatuotina, kad, skirtingai nuo Europos bendrijos su Indijos Respublika sudaryto bendradarbiavimo susitarimo dėl partnerystės ir vystymosi, Pagrindų susitarimo pavadinime nėra žodžio „vystymasis“. Pagrindų susitarimo 2 straipsnio h punkte vystomasis bendradarbiavimas paminėtas tik kaip „bendradarbiavimo visuose kituose bendro intereso sektoriuose“ dalis, kaip ir transportas, ir aplinka, o bendradarbiavimas migracijos srityje 2 straipsnio g punkte nurodytas kaip atskiras tikslas. Iš Pagrindų susitarimo 58 straipsnių vystomajam bendradarbiavimui konkrečiai skirtas tik vienas – 29 – straipsnis.
- 46 Vis dėlto Pagrindų susitarimo preambulėje patvirtinta susitariančiųjų šalių valia skatinti tvarų socialinį ir ekonominį vystymąsi, mažinti skurdą ir siekti Tūkstantmečio vystymosi tikslų. Įsipareigojimas skatinti tvarų vystymąsi, bendradarbiauti sprendžiant su klimato kaita susijusias problemas ir prisidėti siekiant vystymosi tikslų, dėl kurių sutarta tarptautiniu mastu, įskaitant Tūkstantmečio vystymosi tikslus, yra Pagrindų susitarimo 1 straipsnyje išvardytų bendrųjų principų dalis. Tvaraus vystymosi ir skurdo mažinimo tikslas nurodytas ne tik šio susitarimo 29 straipsnyje, kuriame patikslinamos vystomojo bendradarbiavimo dialogo kryptys, bet taip pat patvirtintas kitose jo nuostatose, be kita ko, skirtose įdarbinimui ir socialiniams reikalams, žemės ūkiui, žuvininkystei, kaimo ir regioninei plėtrai.
- 47 Be to, iš visų Pagrindų susitarimo nuostatų matyti, kad jame numatyta bendradarbiavimu ir partneryste atsižvelgta visų pirma į besivystančios šalies poreikius, todėl jie padeda siekti ESS 21 straipsnio 2 dalies d punkte ir SESV 208 straipsnio 1 dalyje numatytų tikslų.
- 48 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, šio sprendimo 35 punkte nurodytu tikslu reikia išnagrinėti, ar Pagrindų susitarimo nuostatomis dėl susitariančiųjų šalių piliečių readmisijos, transporto ir aplinkos apsaugos taip pat padedama siekti vystomojo bendradarbiavimo tikslų ir, jei taip, ar šiose nuostatose vis dėlto įtvirtinti tokios apimties įsipareigojimai, kad jais iš tiesų siekiama atskirų tikslų, kurie vystomojo bendradarbiavimo tikslų atžvilgiu nėra nei papildomi, nei netiesioginiai.

- 49 Viena vertus, dėl to, kiek šiomis nuostatomis prisidedama prie vystomojo bendradarbiavimo tikslų siekimo, konstatuotina, kad, kaip savo išvados 48, 55 ir 63 punktuose pažymėjo generalinis advokatas, migracija, įskaitant kovą su neteisėta imigracija, transportas ir aplinka yra Europos konsensuse apibrėžtos vystymosi politikos sudedamosios dalys. Pagal Europos konsensuso 12 punktą migracija, kaip ir aplinkos apsauga bei tvarus gamtos išteklių valdymas, yra dalis vystymosi veiklos rūšių, numatytų siekiant įgyvendinti Tūkstantmečio vystymosi tikslus ir atsižvelgti į skurdo naikinimo įgyvendinant tvarų vystymąsi ekonominius, socialinius ir aplinkos apsaugos aspektus. Europos konsensuso 38 punkte migracija suprantama kaip teigiamas vystymosi veiksnys, prisidedantis prie skurdo mažinimo ir vystymosi, o 40 punkte – kaip veiksmingiausias ilgalaikį poveikį turintis atsakas į priverstinę ir neteisėtą migraciją. 75 ir 77 punktuose aplinkos apsauga ir transportas nurodyti tarp pagrindinių Sąjungos veiksmų, siekiant patenkinti šalių partnerių poreikius, sričių.
- 50 Migracija, transportas ir aplinka taip pat įtraukti į Reglamentą Nr. 1905/2006 kaip vystomojo bendradarbiavimo sritys, kurioms gali būti skirta Sąjungos parama vykdant geografines programas, be kita ko, skirtas Azijos šalims, ir, kiek tai susiję su aplinka ir migracija, temines programas.
- 51 Pačiame Pagrindų susitarime matyti ryšys tarp juo siekiamo bendradarbiavimo migracijos, transporto ir aplinkos apsaugos srityse ir vystomojo bendradarbiavimo tikslų.
- 52 Pavyzdžiui, pirma, jo 26 straipsnyje „Bendradarbiavimas migracijos ir vystymosi srityse“ nurodyta, kad su migracija susiję klausimai įtraukiami į nacionalines strategijas, skirtas migrantų kilmės, tranzito ir paskirties šalių ekonominiam ir socialiniam vystymuisi, ir kad bendradarbiaujant daugiausia dėmesio bus skirta migracijos ir vystymosi klausimams.
- 53 Antra, Pagrindų susitarimo 34 straipsnyje šalys numatė, kad bendradarbiavimas aplinkos ir gamtos išteklių srityje turi skatinti saugoti ir gerinti aplinką, siekiant tvaraus vystymosi, ir labiau įtraukti aplinkos aspektus į visus bendradarbiavimo sektorius. Taigi šie aspektai taip pat įtraukti į kitas Pagrindų susitarimo nuostatas, visų pirma į vystomajam bendradarbiavimui skirtą 29 straipsnį, kuriame numatyta, kad vystomojo bendradarbiavimo dialogu, be kita ko, bus siekiama skatinti aplinkos tvarumą.
- 54 Trečia, Pagrindų susitarimo 38 straipsnyje nurodyta, kad šalys stengsis bendradarbiauti transporto srityje, siekdamas, be kita ko, spręsti transporto poveikio aplinkai problemą, ir kad šioje srityje jos ketina skatinti keitimąsi informacija ir dialogą įvairiais klausimais, iš kurių tam tikri susiję su vystymusi.
- 55 Iš šių teiginių matyti, kad nuostatomis dėl susitariančiųjų šalių piliečių readmisijos, transporto ir aplinkos apsaugos laikantis Europos konsensuso prisidedama prie vystomojo bendradarbiavimo tikslų siekimo.
- 56 Kalbant, antra vertus, apie šiose nuostatose įtvirtintų išipareigojimų apimtį, konstatuotina, kad aplinkai ir gamtos ištekliams skirtame 34 straipsnyje ir transportui skirtame 38 straipsnyje apsiribojama susitariančiųjų šalių pareiškimais dėl jų bendradarbiavimu siektinų tikslų ir klausimų, kuriais reikėtų bendradarbiauti, nenustatant konkrečių šio bendradarbiavimo įgyvendinimo būdų.
- 57 Kiek tai susiję su susitariančiųjų šalių piliečių readmisija, Pagrindų susitarimo 26 straipsnio 3 dalyje, skirtingai nuo pirmesniame šio sprendimo punkte minėtų nuostatų, įtvirtinti tikslūs išipareigojimai. Iš tiesų, pagal šią nuostatą Filipinų Respublika ir valstybės narės išipareigoja nedelsdamos priimti atgal savo piliečius, neatitinkančius arba nebeatitinkančius atvykimo į kitos šalies teritoriją, buvimo ar gyvenimo joje sąlygų, šios šalies paprašymu, kai tik nustatoma asmenų pilietybė ir užbaigiamos atitinkamos procedūros, taip pat suteikti savo piliečiams šiam tikslui reikalingus dokumentus. Šalys taip pat susitarė kuo greičiau sudaryti susitarimą dėl jų piliečių priėmimo ir readmisijos.

- 58 Nors šio 26 straipsnio 3 dalyje ir yra nuorodų dėl readmisijos prašymų nagrinėjimo, vis dėlto, kaip matyti iš to paties straipsnio 2 dalies f punkto, neteisėtai esančių asmenų readmisija į šį straipsnį įtraukta kaip vienas iš klausimų, kuriems, bendradarbiaujant migracijos ir vystymosi srityse, skirtinas pagrindinis dėmesys, tačiau šiame etape dar nepriimtos detalios nuostatos, leidžiančios įgyvendinti šį bendradarbiavimą, kaip antai įtvirtintinos readmisijos susitarime. Todėl negalima teigti, kad Pagrindų susitarimo 26 straipsnyje įtvirtinti konkretūs bendradarbiavimo susitariančiųjų šalių piliečių readmisijos srityje įgyvendinimo būdai, ir tai patvirtina šio straipsnio 4 dalyje esantis įsipareigojimas kuo greičiau sudaryti readmisijos susitarimą.
- 59 Taigi darytina išvada, kad Pagrindų susitarimo nuostatose dėl susitariančiųjų šalių piliečių readmisijos, transporto ir aplinkos apsaugos neįtvirtinti tokios apimties įsipareigojimai, kad būtų galima manyti, jog jais iš tiesų siekiama atskirų tikslų, kurie vystomojo bendradarbiavimo tikslų atžvilgiu nėra nei papildomi, nei netiesioginiai.
- 60 Iš to matyti, kad Taryba klaidingai rėmėsi SESV 79 straipsnio 3 dalimi, 91 bei 100 straipsniais ir 191 straipsnio 4 dalimi kaip skundžiamo sprendimo teisiniais pagrindais.
- 61 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, skundžiamas sprendimas naikintinas, nes Taryba jame rėmėsi papildomais teisiniais pagrindais, susijusiais su trečiųjų šalių piliečių readmisija, transportu ir aplinka.
- 62 Šiomis aplinkybėmis nereikia spręsti dėl Komisijos ir Tarybos prašymo palikti galioti skundžiamo sprendimo padarinius.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 63 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas iš Tarybos, o ši pralaimėjo bylą, ji turi jas padengti.
- 64 Remiantis Procedūros reglamento 140 straipsnio 1 dalimi, Čekijos Respublika, Vokietijos Federacinė Respublika, Airija, Graikijos Respublika, Austrijos Respublika ir Jungtinė Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

- 1. Panaikinti 2012 m. gegužės 14 d. Tarybos sprendimą 2012/272/ES dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Filipinų Respublikos pagrindų susitarimo dėl partnerystės ir bendradarbiavimo pasirašymo Sąjungos vardu, nes Europos Sąjungos Taryba jame rėmėsi papildomais teisiniais pagrindais, susijusiais su trečiųjų šalių piliečių readmisija, transportu ir aplinka.**
- 2. Priteisti iš Europos Sąjungos Tarybos bylinėjimosi išlaidas.**
- 3. Čekijos Respublika, Vokietijos Federacinė Respublika, Airija, Graikijos Respublika, Austrijos Respublika ir Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.